

Artikel uit “Haarlems Dagblad” online

02 januari 2014

Ringvaart na intensief baggeren weer op diepte

HAARLEMMERMEER - Ruim tien miljoen euro kostte het project, dat is uitgevoerd in opdracht van de provincie Noord-Holland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeente Haarlemmermeer. Projectleiders Tom Meijerink van de provincie en Gustaaf van Wijk van Rijnland blikken terug.

Wat was de aanleiding om de Ringvaart uit te baggeren? De Ringvaart wordt gebruikt voor afwatering en voor de scheepvaart. Op veel plekken was de vaart ondiep. Er zijn plekken waar het snel dichtslibt. Dat verschilt nogal per plaats. Tot dusverre is steeds ad hoc gebaggerd op de trajecten waar ondieptes ontstonden.

'Met baggerprojecten is het probleem dat alles zich onder water bevindt'

„Al in 2008 hebben we ons georiënteerd: wat moeten we met de Ringvaart? We konden in de archieven niet terugvinden of en wanneer de Ringvaart voor het laatst rondom is uitgebaggerd”, zegt Gustaaf van Wijk van Rijnland. „Daarom is uiteindelijk gekozen voor eenmalig groot onderhoud.”

Voorafgaand aan dit grootschalige project is intensief vooronderzoek uitgevoerd. „We hebben bijvoorbeeld veel historisch onderzoek gedaan”, vertelt Tom Meijerink van de provincie Noord-Holland. „Met baggerprojecten is het probleem dat alles zich onder water bevindt. Je doet dus steekproeven, onderzoekt stukjes van de waterbodem om een goed beeld te krijgen van wat je kunt verwachten.”

Kabels en leidingen

Daarnaast weet je nooit of je onverwachte objecten aantreft. Soms bestaat onzekerheid over wat voor kabels of leidingen er liggen, de exacte hoeveelheid slib, de kwaliteit ervan, of wat de risico*s zijn voor de kade. Want bij baggeren mag je de kade niet beschadigen. Ook moesten we rekening houden met flora en fauna. We hebben per kilometervak in kaart gebracht wat de te verwachten soorten zijn en hoe ermee om te gaan. Dat leidde in sommige gevallen tot restricties voor de aannemer.”

Dan was er nog een belangrijk issue: het munitieonderzoek. Van Wijk: „Vooraf rond Schiphol is in de Tweede Wereldoorlog flink gebombardeerd. Er zijn dumpingen van munitie geweest. Welke dossier zijn daarover bekend? Er bestaat bijvoorbeeld fotomateriaal over bommentapijten die ze in de Haarlemmermeer hebben gelegd.** Meijerink: „We hebben ook interviews gedaan met omwonenden van de Ringvaart. Vooral ouderen weten welke dingen in het verleden hebben plaatsgevonden.”

Uiteindelijk is een traject van drie kilometer Ringvaart geselecteerd waar een verhoogde kans was op het aantreffen van munitie en waar met speciaal materieel is gebaggerd: bij Schiphol-Rijk, Lisse en Vijfhuizen. „Van Wijk: „Die vooronderzoeken blijken achteraf van doorslaggevend belang te zijn geweest. We hebben ook veel aandacht besteed aan communicatie met de omgeving en met gemeenten.”

Vlot verloop

Zowel Rijnland als provincie spreken van een vlot verloop van het project, vrijwel zonder tegenvallers. „Puur omdat we veel hebben geïnvesteerd in vooronderzoek en communicatie. Er zijn geen zware calamiteiten geweest. Of het moet zijn dat er onlangs een schip tegen de boot van de aannemer is aangevaren.”

Gesprekken

Wel zijn er veel meer kabels en leidingen aangetroffen dan waarop vooraf was gerekend. „Veel oude leidingen en kabels voor telecommunicatie, water en elektriciteit. Wat er precies lag, was niet overal

even scherp, zeker niet met de oude leidingen. Wat doe je dan: vooruitwerken, met apparatuur in kaart brengen wat voor leiding het is, soms een proefsleuf graven. En gesprekken voeren met de omgeving. Dat is een heel sterk punt geweest in het hele project. De omgeving erbij betrekken", meldt Van Wijk.

„Het grappige van dit project", vervolgt hij, „is dat er veel helderheid is gekomen over de status van de Ringvaart. Nu kan vastgesteld worden dat gebieden die voorheen als 'onbekend' werden aangemerkt, schoon zijn en vrijgegeven voor de toekomst.

Het baggerwerk is vlak na de zomer van 2012 begonnen aan westkant van de Haarlemmermeer, op het stuk tussen Lisse en Haarlem. Daarna is verder gewerkt ten zuiden van Aalsmeer om te eindigen tussen Amsterdam en Badhoevedorp.

Drijvend ponton

Er zijn in die anderhalf jaar tijd verschillende aannemers ingezet, die non stop tot begin december 2013 zijn doorgedaan. De werkzaamheden vonden plaats vanaf een drijvend ponton met een kraanschip erop. De bagger werd weggeschept in een zogeheten beunbak. De volle beunbak is telkens verscheept naar de Vlietlanden, een diepe plas naast de A4 in de buurt van Leiden, die ondieper moest worden. Het vervuilde slib is naar verwerkingsbedrijf Meergrond in de gemeente Haarlemmermeer vervoerd.

Van Wijk: „Voor de scheepvaart heb je niet alleen een bepaalde diepte, maar ook een bodembreedte nodig en voor de afvoer van water voldoende doorstroming. De Ringvaart is drie tot 3,5 meter diep geworden, waarbij zowel rekening is gehouden met het vaarwegprofiel als 'de legger' - het profiel voor het afvoer van water van Rijnland. Er is veel tijd besteed aan hoe het profiel eruit moet zien, rekening houdend met de kade, de waterkeringen, steenbestorting en de beschoeiingen."

Hij vervolgt: „De oever mag tijdens de werkzaamheden niet verzakken. Dus zijn we overal twee a drie meter uit de kant gebleven."

Over bagger en baggeren

De kraanmachinist ziet via een computermodel op zijn scherm op de centimeter nauwkeurig wat hij doet. Dat gaat via gps. Bagger bestaat voornamelijk uit kleiig, organisch restmateriaal. Modder, om het simpel te zeggen. Het gros is afgevoerd naar de Vlietlanden bij de A4, een diepe zandput. Er is geen zwaar vervuilde bagger aangetroffen. Wel werd op sommige plekken, bijvoorbeeld bij haventjes, bagger aangetroffen met een wat hoger oliegehalte. Die is afgevoerd naar Meergrond.

Rond Schiphol is veel met duikers gewerkt, omdat daar een verhoogde kans was op het aantreffen van munitie. Na de duikwerkzaamheden konden deze trajecten worden vrijverklaard op aanwezigheid van munitie. Op de trajecten met de verdenking van kleine munitie werd 'beveiligd gebaggerd' door een specialistisch bedrijf dat gebruik maakt van materieel waardoor personeel en omgeving wordt beschermd tegen explosieven. Die bagger is rechtstreeks afgevoerd naar een installatie ergens in het midden van de Westeinder Plassen. „In feite een grote zeefmachine die de munitie eruit filtert. We hebben voornamelijk kleiner spul aangetroffen als granaten en kogels. Geen grote vliegtuigbommen."

